

Методологічні пояснення

Зовнішня торгівля товарами

У статистиці **зовнішньої торгівлі товарами** України враховуються всі товари, що додаються до запасів матеріальних ресурсів України або відраховуються з них у результаті їх ввезення (імпорту) у межі, чи вивезення (експорту) за межі її митної території.

Дані зі статистики зовнішньої торгівлі товарами формуються на основі адміністративних даних митних декларацій (Державна митна служба України), довідки щодо експорту-імпорту газу природного (НАК "Нафтогаз України"), а також форми державного статистичного спостереження щодо експорту-імпорту товарів, придбаних у портах.

Формування даних статистики зовнішньої торгівлі товарами здійснюється на основі Методологічних положень:

https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/449/449.pdf

Основні показники:

Експорт товарів – це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення.

Імпорт товарів – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, установлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання всіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України.

Сальдо зовнішньої торгівлі – різниця між вартістю експорту і імпорту.

Показники формуються:

в цілому по Україні та за регіонами (починаючи з I кварталу 2022 року відповідно до КАТОТТГ);

за географічною та товарною структурою;

за кількістю найманих працівників.

Для обліку експорту-імпорту товарів застосовується Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД):

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697%D0%B0-20#n2>

Географічний розподіл інформації щодо зовнішньої торгівлі товарами здійснено згідно з Переліком кодів країн світу для статистичних цілей:

https://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/PKV.zip

Статистична вартість розраховується шляхом перерахунку вартості товарів у долари США за курсом, установленим НБУ на день оформлення митних декларацій. Для товарів, які подаються за статистичним звітом, перерахунок вартості товарів у долари США здійснюється за середньоквартальним курсом, розрахованим на основі щоденних офіційних курсів валют, установлених НБУ.

Сезонне коригування динамічного ряду обсягів експорту-імпорту товарів здійснюється за допомогою програми "Demetra+", використовуючи метод TRAMO/SEATS. Показники розраховуються в цілому по Україні. Методика сезонного коригування вартості експорту-імпорту товарів:

https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2016/240/m_sk_veit.zip

Інформація щодо статистики зовнішньої торгівлі товарами оприлюднюється щомісячно та є оперативною. Оновлення даних здійснюється щомісячно відповідно до

змін у митних деклараціях. Остаточне уточнення даних проводиться в травні наступного за звітним року.

Роз'яснення Держстату, Держмитслужби та Національного банку щодо можливих розбіжностей у даних із зовнішньої торгівлі товарами та послугами, які оприлюднюються зазначеними суб'єктами:

https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2021/roz_zet/roz_zet.doc

Зовнішня торгівля послугами

Зовнішня торгівля послугами охоплює діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності (резидентів та нерезидентів), яка побудована на взаємовідносинах між ними.

Зовнішньоекономічні послуги є товаром, що не проходить митного контролю, оскільки не приймають форму матеріальних об'єктів, на які розповсюджуються права власності.

Дані щодо зовнішньої торгівлі послугами формуються відповідно до Методологічних положень державного статистичного спостереження "Зовнішня торгівля послугами": https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/231/231.pdf на підставі інформації юридичних осіб-резидентів України, що здійснюють експортно-імпорتنі операції послугами, включаючи тих, які отримали від Держекспортконтролю дозволи на здійснення експорту/імпорту товарів (послуг) військового призначення та подвійного використання, а також представництва іноземної юридичної особи в Україні.

Основні показники:

Експорт послуг формується як загальна вартість операцій з надання послуг резидентом нерезиденту згідно з договорами (контрактами) або в усній формі договору за датою їх фактичного надання на основі принципу нарахування (за виписаними рахунками).

Імпорт послуг формується як загальна вартість операцій з одержання послуг резидентом від нерезидента згідно з договорами (контрактами) або в усній формі договору за датою їх фактичного одержання на основі принципу нарахування (за виписаними рахунками).

Сальдо послуг формується як різниця експорту та імпорту послуг.

Показники формуються:

в цілому по Україні та за регіонами (починаючи з I кварталу 2022 року відповідно до КАТОТТГ);

за видами послуг (починаючи з I кварталу 2013 року відповідно до КЗЕП);

у розрізі країни нерезидента (відповідно до ПКС).

Інформація, отримана за результатами ДСС оприлюднюється щоквартально та є оперативною. Уточнення річних даних з розподілом за кварталами року проводиться один раз на рік у травні наступного за звітним року.

Згідно з Методикою ретроспективного перерахунку вартості послуг з переробки у зовнішньоекономічній діяльності у 2016 році було здійснено перерахунок цих послуг, за ключами відповідності між КЗЕП та КПЗЕД (був дійсний до 2013 року), а також проведено перерахунок статистичних даних щодо зовнішньої торгівлі послугами інших видів послуг (коди 02–12) та відповідно загальних показників статистики зовнішньої торгівлі послугами за 2000–2012 роки.